

Kopylova Daria, Andeo, ulje na platnu, 50x70 cm, 2025.

PERCEPCIJA SNOVA

19. 9. - 10. 10. 2025.

Galerija HDLU Istre, Zagrebačka 4, 52100 Pula - Pola
istrehdlui2020@gmail.com; www.hdluistre.hr
otvoreno radnim danima od 9:00 do 15:00 sati

PERCEPCIJA SNOVA

Pišući projekt Percepcija snova, krenuo sam od uvjerenja da snovi ne lažu. Oni koji ih zanemaruju ili odbacuju kao puku iluziju, zapravo uskraćuju sebi jedan od najdubljih izvora iskustva. San ne zahtijeva nužno spavanje – sanjati možemo i budni. Sanjar je, u tom smislu, netko čije misli lutaju izvan očekivanih granica, često bliže istini nego kad je uronjen u svakodnevnu racionalnost. Snovi, bilo noćni ili dnevni, obogaćuju život iskustvima koja ne staju u okvire racionalnog. Oni mogu biti introspektivni, proročanski, vizionarski ili katarzični. Freud je prvi dao metodološki okvir tumačenju snova, postavljajući ih u središte istraživanja nesvjesnog. Danas znanost razlikuje čitav spektar snova: od običnog sanjarenja do lucidnog sanjanja, u kojem pojedinac aktivno oblikuje vlastita iskustva. U tom smislu snovi su vitalni – oni regeneriraju tijelo, um i emocije, te nude prostor gdje se misli mogu organizirati i osloboditi.

Povijest 20. stoljeća obilježila je i simbolična upotreba sna – Martin Luther King Jr. održao je 1963.g. svoj znameniti govor “Imam san”, pretvorivši snove u politički i društveni ideal. Statistike tvrde da šest do sedam godina života provedemo sanjajući. Riječ je o ogromnom dijelu ljudskog postojanja koji se najčešće zanemaruje. Povijest umjetnosti podsjeća nas da nesvjesno, snovito i iracionalno nikada nisu bili isključeni iz umjetničkog procesa. U nadrealizmu i ekspresionizmu upravo su snovi i ludilo postali izvori potrage za “istinom”, koliko god ona bila neuhvatljiva ili proturječna. Ostaje otvoreno pitanje: kakav je naš svijet danas, koliko je u njemu osobnog i kolektivnog ludila, i na koji se način ono odražava na naše snove?

I osobna iskustva svjedoče o snazi sna: nakon prometne nesreće u djetinjstvu, godinama sam sanjao da žvačem automobilsku gumu. Taj je san bio toliko intenzivan da sam se budio s bolovima u čeljusti.

Snovi su zaboravljena strana života, iako se u njima osjećaji i doživljaji često javljaju intenzivnije nego u javi. Upravo zato sam očekivao da autori uključenih radova u izložbi pokušaju noćne snove učiniti opipljivima, da ih prevedu u umjetnički izraz.

Ova izložba obuhvaća instalacije, objekte i slike koje evociraju prostore snova. Često je mjesto radnje sna tek prividna stvarnost, svojevrsna paralelna dimenzija. Nisam slijedio teorijske diskurse, već sam se vodio vlastitim dojmom: odabrao sam radove koji su pozitivni, smiješni i iznenađujući, ali i one koji prizivaju tamniju stranu snova – noćne more. Dok su neki umjetnici koristili tehnologiju kako bi to postigli, drugi su uspjeli prenijeti lepršavost, magiju, pa i tjeskobu sna oslanjajući se na samu snagu imaginacije. Ne želim izdvajati nikoga, izdvajam odabranu cjelinu i zadovoljan sam odabranim.

Trebalo bi par riječi reći i o nedostatku beskompromisnosti u suvremenoj umjetnosti: previše se držimo sigurnih obrazaca, previše potiskujemo emocije i zatomljujemo lepršavost koja je potrebna da bi magija uopće nastala.

Ipak, kad se osvrnem na projekt, ostaje pitanje hrabrosti. Možda sam i sam igrao previše sigurno. U našim se svemirima vrijeme topi, a predmeti gube svoje lice da bi otkrili drugo, skriveno i nemirno. San nije bijeg, već otkriće, ulazak u neizgovoreno, u beskraj podsvojesti, podsjetnik da stvarnost ima pukotine kroz koje proviruje ono beskonačno. Trebao sam pozvati umjetnike na radikalniji čin – zajedničko spavanje u galeriji, materijaliziranje snova u prostoru umjetnosti i pretvaranje sna u javni događaj. Takav bi čin možda izazvao buru reakcija, ali bi probudio uspavane duhove konformizma. Sanjati i spavati usred gradske vreve, pod pogledom prolaznika – to bi bila umjetnost koja provocira i oslobađa, umjetnost koja podsjeća da snovi nisu bijeg, nego prostor istine. Jer snovi ne pripadaju samo stvaraocu, kad stojimo pred slikom naše oči nastavljaju tkati priču, a umjetnost tada postaje zajednički san.

Horvatić Suzana, Apofenija, tuš, akril i ulje na platnu, 50x60 cm, 2025.

Jelušić Maja, Dreams are more blue, kombinirana tehnika, 55 x 40 cm, 2025.

Kljajić Irena, Sjećanje jednoroga, digitalni print, 25x40x2 cm 2025.

Kolarić Branko, RV XIV, kombinirana tehnika, 90x75 cm, 2024.

Krmpotić Vadignoff Sukačić Velia, Iris i sunca, crtež, tuš, pero, 30x40 cm, 2025.

Lenić Gordana, Kutija za narančaste snove, asamblaz, 30x30x11,7 cm, 2025.

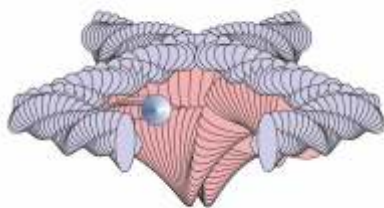
Luketić Lada, The story about,
kombinirana tehnika na papiru, 85x60 cm, 2000.

Marin Milan, bez naziva, afresco on canvas,
20x20x10 cm, 2025.

Milić Zdravko, Lunadrom V,
akril na platnu, 120x200 cm, 2020.

Ostić Jadranka, PS09, računalni crtež, 42x29 cm, 2025.

Peculić Izabela, Sanjarica, objekt,
14x18x12 cm, 2025.

Planteković Irena, Fragmenti snova,
mix media na platnu, 50x70cm, 2025.

Stojanovski Krunislav, Stranac, fotogram, 90x120 cm, 2025.

Šerbedžija Senka, Trčim, Sanjam, kombinirana tehnika, 70x30 cm, 2023.

Tršan Ljiljana, Rezignacija, akril, papir, 45x32 cm, 2025.

Vasilj Irena, Sweet Dreams, kolažno kombinirana tehnika na platnu, 20x20x4x85 cm, 2025.

Vičević Celestina, U moru sam, kombinirana tehnika, 180x70, 2025.

Vidmar Svebor, Košmar, digitalna grafika na papiru, 30x40 cm, 2025.

Stojanovski Krunislav, Stranac, fotogram, 90x120 cm, 2025.

Šerbedžija Senka, Trčim, Sanjam, kombinirana tehnika, 70x30 cm, 2023.

Tršan Ljiljana, Rezignacija, akril, papir, 45x32 cm, 2025.

Vasilj Irena, Sweet Dreams, kolažno kombinirana tehnika na platnu, 20x20x4x85 cm, 2025.

Vičević Celestina, U moru sam, kombinirana tehnika, 180x70, 2025.

Vidmar Svebor, Košmar, digitalna grafika na papiru, 30x40 cm, 2025.

Vladić Maštruko Manuela, Život jedne ruže, olovka, 42x29,7 cm, 2025.

Zbašnik Andrej, Predivni lepršavi san, digitalna slika stvorena uz pomoć AI-ja, A4, 2025.

Zdunić Marijan, Access Denied, akril na platnu, 50x70 cm, 2025

AUTORI

BAN MARIANA, BATTISTI DANIELA, DELLALE-PUTNIKović MATHEO, DUJMOVIĆ KLARA, FUČKAR SENKA, HEBIB RAGUŽ AIDA, HORVATIĆ SUZANA, JELUŠIĆ MAJA, KLJAJIĆ IRENA, KOLARIĆ BRANKO, KOPYLOVA DARIA, KRMPOTIĆ VELIA, LENIĆ GORDANA, LUKETIĆ LADA, MARIN MILAN, MILIĆ ZDRAVKO, OSTIĆ JADRANKA, PECULIĆ IZABELA, PLANTEKOVIĆ IRENA, POPIJAČ PETAR, PORPOPAT SIRIA, RAŠOVIĆ BODIŠ NATAŠA, RAŽOV NIKOLA, SAVANI PROFETA MIRTA, SIKAVICA SILVIJA, STOJANOVSKI KRUNISLAV, ŠERBEĐIJA SENKA, TRŠAN LJILJANA, VASILJ IRENA, VIČEVIĆ CELESTINA, VIDMAR SVEBOR, VLADIĆ MAŠTRUKO MANUELA, ZBAŠNIK ANDREJ, ZDUNIĆ MARIJAN

Nakladnik:

Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Istre, Zagrebačka 4, Pula – Pola

Za nakladnika:

Milan Marin, predsjednik

Strukovni / tehnički postav:

Ivica Nikolac

Lektura:

Nina Bašić

Grafičko oblikovanje:

Jadranka Ostić

Tisak:

Digicolor, Pula

Naklada:

200 primjeraka

